

מת"ל מערכת לאבחון תפקודי למידה

מידע לפונה

מרץ 2008

מת"ל היא מערכת ממוחשבת של מבחנים ושאלונים סטנדרטיים שפותחה לצורך אבחון מועמדים להשכלה גבוהה ותלמידים הלומדים במסגרתה, המבקשים התאמות בבחינות וסיוע בלימודים בגין לקות למידה. מטרת האבחון היא קביעת זכאות להתאמות בבחינות האקדמיות ובבחינה הפסיכומטרית, והמלצות להתאמות ולסיוע בלימודים לתלמידים עם ליקוי למידה הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה.

מת"ל פותחה על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (מאל"ו) בסיועם של מומחים ללקויות למידה. פיתוח המערכת בוצע כשירות לאוכלוסיית לקויי הלמידה ביוזמה ובמימון של הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה. הפיתוח לווה על ידי ועדת ההיגוי של ות"ת בנושא תלמידים עם ליקוי למידה.

מת"ל נועדה לאבחן את לקויות הלמידה השכיחות: דיסלקסיה, דיסקלקוליה ודיסגרפיה, וכן הפרעת קשב וריכוז.

יעילותם של הכלים לצורך אבחון לקויות למידה נבדקה במסגרת מחקר מקיף שכלל סטודנטים עם לקויות למידה שונות. במחקר נוסף נאספו נורמות ביצוע ארציות עבור כל הכלים.

כלי האבחון של מת"ל ומאפייני המערכת

מת"ל כוללת שני שאלונים ו-20 מבחנים הבודקים תפקודים קוגניטיביים בתחומים הבאים: שפה (קריאה וכתובה), תפקודים כמותיים, קשב, זיכרון, תפיסה ומהירות עיבוד כללית.

מאפייני המערכת:

- כל מבחני מת"ל מועברים באמצעות מחשב
- בוחן נוכח בכל שלבי ההיבחנות
- ההוראות לכל מבחן מופיעות על המסך וניתנות להשמעה
- לפני כל מבחן מופיעות מטלות לדוגמה להתנסות עצמית
- כל התגובות המילוליות מוקלטות על ידי המחשב
- לכל תגובה נמדד זמן תגובה בדיוק של ± 7 אלפיות שנייה
- המערכת כוללת בקרות לבדיקת התחזות

למי מיועד האבחון?

האבחון באמצעות מת"ל מיועד לצעירים שאובחנו בעבר כבעלי לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז או כאלה שחשים שיש להם קשיים ניכרים באחד או יותר מהתחומים הבאים: קריאה, כתיבה, תפקודי שפה אחרים, חשבון, תפקודי קשב וריכוז.

דרישות סף לאבחון באמצעות מת"ל

יכולים להיבחן במת"ל פונים העונים על כל התנאים הבאים:

- א. גיל 16 עד 30.
- ב. שליטה בעברית ברמה של שפת-אם (במקרים מסוימים ניתן לאבחן במערכת גם עולים ותיקים ששפת אמם רוסית).
- ג. היעדר מוגבלות פיזית הצפויה להפריע להיבחנות באמצעות מחשב (למשל, כבדות ראייה, כבדות שמיעה, בעיות מוטוריות)
- ד. לא נבחנו במת"ל ב- 12 החודשים האחרונים

היכן מתבצעים אבחונים באמצעות מת"ל?

להלן רשימת מכוני האבחון שבהם ניתן לעבור אבחון באמצעות מת"ל:

שם מרכז האבחון	טלפון
חממה, מרכז תמיכה ללקויי למידה, המכללה האקדמית תל חי	04-6900814
מכון יה"ל, אוניברסיטת חיפה	04-8249022
מכון יעל, חיפה	04-8383373
מכון ברוש, המכללה האקדמית עמק יזרעאל	04-6423449
מלל, מרכז לאבחון לקויות למידה, האוניברסיטה הפתוחה, רעננה	09-7781126
מכון בן-דרור, רמת השרון	03-5499895
מרכז אבחון, האוניברסיטה העברית (הר הצופים)	02-5880262
מכון אלה, המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, ירושלים	02-6759584
מכון אלה-אחוזה, המכללה האקדמית אחווה	08-8588139

דוח האבחון

בתום האבחון מופק דוח אבחון ממוחשב המסכם את תוצאות הביצוע בכל מבחני מת"ל ואת חוות הדעת של המאבחן, הכוללת את האבחנה הסופית בנוגע לקיומה של לקות למידה וכן המלצות בנוגע למתן התאמות בבחינות אקדמיות וסיוע במהלך הלימודים. שני עותקים חתומים של הדוח נשלחים אל בית הפונה.

קבילות האבחון

האבחון במת"ל מבוסס על שיתוף פעולה מלא של הפונה, הן במסירת מידע והן בביצוע המבחנים עצמם כמיטב יכולתו. במידה שיתקבלו תוצאות בלתי סבירות או שתוצאות המבחנים לא יאפשרו להגיע לאבחנה חד-משמעית, יומלץ לפונה לבצע בירור נוסף.

האבחון באמצעות מת"ל קביל לצורך הגשת בקשה לתנאים מותאמים בבחינה הפסיכומטרית ובבחינות אקדמיות במרבית המוסדות להשכלה גבוהה. עם זאת, יובהר כי המוסדות אינם מחויבים לאמץ את המלצות המאבחן בדבר מתן התאמות במלואן או אף בחלקן. ההחלטה הסופית בדבר מתן התאמות שמורה לוועדה מקצועית הפועלת במסגרת כל מוסד.

במקרים בהם מוסד מתוקצב להשכלה גבוהה אינו מכיר באבחון באמצעות מת"ל, ניתן לפנות למר משה אהרוני, ממונה תחום מנהל וכספים ורכז ועדת ההגוי של ות"ת לנושא הסיוע לסטודנטים עם ליקויי למידה. טל: 5679927 (02), דוא"ל: Moshe@che.org.il.

ערעור על חוות הדעת של המאבחן

לכל פונה שמורה אפשרות לערער על מסקנות האבחון במת"ל. בקשה לערעור יש להגיש למרכז בו בוצע האבחון בצירוף מכתב המנמק את הסיבות לערעור. בעקבות הפניה לערעור יעביר מרכז האבחון את תיקו של הפונה בשלמותו למאבחן נוסף של מת"ל, לגיבוש חוות דעת חדשה.

מחיר הטיפול בערעור הוא 200 ש"ח.

מחיר האבחון

האבחון באמצעות מת"ל ניתן כשירות לציבור ללא כוונת רווח. מחיר האבחון 1260 ש"ח, מתוכם 80 ש"ח דמי טיפול בפנייה.